

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

Jura
J.nr.: 2022-8196
Ref. CHHUS
Den 30. august 2022

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg om afgivelse af indlæg i EU-Domstolens præjudicielle C-311/22, Moesgaard Meat 2012 A/S

1. Indledning

Højesteret har ved kendelse af 4. maj 2022 forelagt EU-Domstolen tre præjudicielle spørgsmål, der vedrører fortolkningen af pkt. 6.4.a i bilag 1 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner (IE-direktivet), som Miljøministeriet har ressortansvar for.

Sagen ved Højesteret drejer sig om, hvorvidt de tiltalte – selskabet Moesgaard Meat og selskabets direktør – skal straffes for at have overtrådt miljølovgivningen ved i en periode at have drevet slagteri uden miljøgodkendelse.

Fortolkningen af pkt. 6.4.a i bilag 1 til IE-direktivet har betydning for beregningen af slagteriers produktionskapacitet og dermed for, hvornår drift af slagterier kræver miljøgodkendelse.

2. Sagens faktiske omstændigheder og juridiske problemstillinger

Slagteriet Moesgaard Meat og selskabets direktør blev i byretten og i landsretten dømt for overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven¹ ved i perioden fra den 1. januar 2014 til den 31. december 2016 at have drevet slagteri uden miljøgodkendelse med en produktion af slagtekroppe på mere end 50 tons pr. dag, hvorved de tiltalte opnåede eller tilsigtede en økonomisk fordel, jf. miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 2, nr. 2. Landsretten, der fandt, at lovovertrædelsen var begået ved i hvert fald grov uagtsomhed, fandt det endvidere bevist, at der ved lovovertrædelsen blev fremkaldt fare for skade på miljøet, hvorfor forholdet tillige skulle henføres under miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 2, nr. 1.

De tiltalte ansøgte Procesbevillingsnævnet om tilladelse til at indbringe landsrettens dom for Højesteret. Procesbevillingsnævnet meddelte tilladelse til, at landsrettens dom kunne ankes til Højesteret, hvor sagen nu er verserende.

Det følger af reglerne i miljøbeskyttelseslovens § 110, at der kan pålægges fysiske og juridiske personer strafansvar for at drive virksomhed uden godkendelse efter lovens § 33, hvis en række nærmere betingelser er opfyldt.

¹ Der var tale om overtrædelse af miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 6, til dels jf. stk. 4, jf. § 33, stk. 1, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 3, stk. 1, jf. bilag 1, pkt. 6.4.a.

Godkendelsespligtige virksomheder er reguleret i miljøbeskyttelseslovens § 33 og § 35 og i godkendelsesbekendtgørelsen.² Godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 indeholder en liste over godkendelsespligtige virksomheder. »Drift af slagterier med en kapacitet til produktion af slagtekroppe, herunder slagtet fjerkræ, på mere end 50 tons/dag« er omfattet af godkendelsespligten, jf. bilagets pkt. 6.4.a.

Godkendelsesbekendtgørelsen implementerer IE-direktivet³, herunder direktivets bilag 1, pkt. 6.4.a, hvor det fremgår, at »Drift af slagterier med en kapacitet til produktion af slagtekroppe på mere end 50 tons/dag« er omfattet af godkendelsespligten i direktivets artikel 4, stk. 1, jf. direktivets artikel 3, nr. 3.

EU-Domstolen har ikke tidligere taget stilling til fortolkning af IE-direktivets bilag 1, pkt. 6.4.a.

Højesterets præjudicielle spørgsmål vedrører derfor den rette forståelse af IE-direktivets bilag 1, pkt. 6.4.a, navnlig den nærmere betydning af følgende tre begreber:

- 1) »Produktion af slagtekroppe«
- 2) »Pr. dag«
- 3) »Kapacitet«

Spørgsmålene har i den konkrete sag betydning for Højesterets vurdering af, om Moesgaard Meat i gerningsperioden havde kapacitet til at producere mere end 50 tons slagtekroppe pr. dag, og dermed om Vestre Landsrets afgørelse var korrekt.

3. Regeringens interesse i sagen

Regeringen afgiver indlæg i sagen, da EU-Domstolens besvarelse af de forelagte spørgsmål kan have betydning for tilrettelæggelsen af miljøgodkendelsesprocesser, tilsynsprocesser og håndhævelsesprocesser, herunder antallet af slagterier, der skal underlægges krav om miljøgodkendelse, hvilket har direkte betydning for miljøbeskyttelsen.

Der bør ifølge regeringen argumenteres for, at begreberne i IE-direktivets bilag 1, pkt. 6.4.a, skal fortolkes således, at de er bedst egnet til at afspejle den forurening, som en produktion af slagtekroppe samlet set medfører, da det sikrer den højeste miljøbeskyttelse. Der kan på den baggrund ikke, som det er de tiltaltes synspunkt i sagen, foretages en indskrænkende fortolkning af begreberne.

For så vidt angår *det første spørgsmål* bør der argumenteres for, at begrebet »Produktion af slagtekroppe« skal forstås som den egentlige slagteproces – fra dyret bliver taget fra opstaldningen i slagteriet, bedøves og aflives, og til at der foreligger store standardudskæringer. I lyset af IE-direktivets formål om beskyttelse mod forurening, bør opgørelsen af kapaciteten til »produktion af slagtekroppe« tage højde for samtlige dele af processen, og således omfatte vægten af det hele dyr inden slagting, ud fra en betragtning om, at det hele dyr bidrager til forurening fra virksomheden.

For så vidt angår *det andet spørgsmål* bør der argumenteres for, at kapacitet »Pr. dag« skal beregnes ud fra, hvor mange slagtesvin der kan aflives og umiddelbart skæres op på et givet døgn (24 timer). Produktionskapaciteten pr. dag skal forstås som det, virksomheden teknisk muligt kan producere inden for 24 timer, eventuelt med forbehold for fysiske, tekniske eller juridiske begrænsninger,

² Den nugældende bekendtgørelse nr. 2080 af 15. november 2021 om godkendelse af listevirksomhed.

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening).

som slagteriet faktisk iagttager. Det bemærkes, at begreberne »Pr. dag« og »kapacitet« efter regeringens opfattelse hænger sammen og skal forstås samlet som en beregnet optimal kapacitet pr. dag på et givet døgn (24 timer).

Endelig for så vidt angår *det tredje spørgsmål* bør der argumenteres for, at begrebet »kapacitet« (til produktion af slagtekroppe) skal forstås som den maksimale produktion, som slagteriet er indrettet til, eventuelt med forbehold for fysiske, tekniske eller juridiske begrænsninger, som slagteriet faktisk iagttager. Et slagteris produktionskapacitet skal derfor i udgangspunktet ikke opgøres på baggrund af den faktisk konstaterede (lavere) produktion i en given periode, men må bedømmes ud fra en samlet vurdering over slagteriet som helhed, herunder slagteriets produktionsfaciliteter, bemanning, indretning mv. Kapaciteten for et slagteri kan dog ikke være mindre end den faktisk realiserede produktion, jf. EU-kommissionens vejledning om begrebet kapacitet i IPPC-direktivet.

Det er regeringens opfattelse, at IE-direktivets bilag 1, pkt. 6.4.a, skal fortolkes i overensstemmelse med direktivets formål, som entydigt er miljøbeskyttelse, nærmere bestemt forebyggelse og bekæmpelse af forurening, jf. IE-direktivets artikel 1. I den forbindelse lægges der tillige vægt på, at direktivet er vedtaget alene under henvisning til TEUF, artikel 192, stk. 1, om vedtagelsen af foranstaltninger til gennemførelse af målene fastsat i artikel 191, som bl.a. omfatter bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten.